

הוועדה למתן היתרים לפי פרק ד' להודעה בדבר הכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים, התשס"ג - 2003

החלטה בבקשת השר פרי לקבלת היתר לאי קיום כלל מהכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים

1. ח"כ יעקב פרי, שר המדע הטכנולוגיה והחלל, הגיש מספר בקשות לקבלת היתר לאי קיום כלל מהכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (להלן: "הכללים"). החלטה זו הינה בשתי הבקשות הבאות:

א. בבעלות מלאה של השר חברה פרטית (להלן: "החברה הפרטית"), אשר, לפי מידע שמסר השר, פעילותה העסקית הופסקה במועד בו הכריז על כוונתו להתמודד לכנסת. השר הודיע כי יפעל לפירוקה של החברה, ועד לפירוקה, מבקש השר היתר להמשיך להחזיק בחברה.

ב. השר מחזיק בחברה נוספת, בבעלות משותפת עם גב' עדנה הירשמן, רעייתו לשעבר (להלן: "החברה המשותפת"). לפי מידע שמסר השר, לחברה אין פעילות עסקית פרט לניהול ההשקעות הקיימות בחברה. לחברה חשבון בבנק בשוויץ וחשבון בבנק בישראל. לדברי השר אין באפשרותו לפרק כעת את החברה, לאור ההליכים המתקיימים מול רשויות המס, ולפיכך בקשתו הינה כי יותר לו להמשיך ולהחזיק בחברה, בכפוף לכך כי כל השקעותיה ינוהלו באמצעות חברות נאמנות. אשר לטיפול בכל ענייניה האחרים של החברה, מתבקש כי יותר לשר למנות לשם כך את רואה החשבון ראובן סוורי להיות מנהל בחברה.

2. סמכויות הוועדה למתן היתרים נקבעו בכלל 19 לכללים, כדלקמן:

19. סמכות הועדה

- (א) הועדה מוסמכת לדון בבקשה לקבלת היתר אישי לאי קיום כלל מכללים אלה.
(ב) הועדה רשאית לסרב למתן היתר, לתתו או לתתו בתנאים, אם הדבר נראה לה מוצדק בנסיבות המקרה ותקין מבחינה ציבורית.
(ג) תוקף ההיתר לא יעלה על משך תקופת כהונת הממשלה."

על פי כלל 21(א) לכללים "הועדה תשמע, לפני מתן החלטתה, את חוות דעתו של מבקר המדינה לגבי המקרה שלפניה."

אחזקת החברה הפרטית

3. כלל 13 לכללים קובע כי עם תחילת כהונתו של שר, על השר למכור את עסקו או את המניות המוחזקות על ידו המקנות לו שליטה בחבר בני אדם, כדלקמן:

"מכירת עסק ומניות עם תחילת הכהונה

שר שהוא בעל זכויות בעסק או בעל מניות המקנות לו שליטה בחבר בני אדם, ינקוט בתוך 60 ימים מתחילת הכהונה כשר, באחת מדרכים אלה כדי למנוע מצב של ניגוד עניינים:

- (1) ימכור את הזכויות בעסק או את המניות לאדם שאיננו קרובו ולא חבר בני אדם בשליטתו;
- (2) עבד קרוב של השר עמו בעסק או בחבר בני אדם כאמור לפחות שנה לפני המינוי כשר, רשאי השר למכור או להעביר את כל הזכויות בעסק או את כל המניות לאותו קרוב בתנאי כי הקרוב איננו בן זוגו או ילדו הקטין;
- (3) יחכיר את העסק לאדם שאיננו קרובו ושאינו חבר בני אדם שבשליטתו, תמורת דמי חכירה קבועים מראש לכל תקופת כהונת השר, בתנאי כי דמי החכירה אינם תלויים בהכנסות מהעסק."

למעשה, קובעים הכללים חזקה כי אחזקה של שר בעסק או במניות המקנות לו שליטה, מהווה מצב של ניגוד עניינים, ויש להימנע מכך.

4. בעבר קבעה הוועדה, במקרה דומה, כי ניתן להתיר לשר לפרק חברה שבבעלותו, כחלופה לאפשרויות המנויות בכלל 13 הנ"ל.

5. רואה החשבון של השר הודיע לנו כי כל הכספים המוחזקים על ידי החברה הפרטית יועברו עד לסוף חודש אוגוסט 2014 לניהולה של חברת נאמנות, כאשר ציין שכספים אלו יועברו לחשבון הנאמנות של החברה המשותפת בישראל.

6. לאחר ששמענו את חוות דעתו של מבקר המדינה, החלטנו להתיר לשר פרי להמשיך ולהחזיק בחברה הפרטית, בכפוף לתנאים הבאים:

א. לשם קבלת היתר להעברת הכספים לחשבון הנאמנות שעל שם החברה המשותפת, על השר להעביר לוועדה מאזן בוחן עדכני, **תוך 10 ימים**. לאחר בחינת מאזן הבוחן תודיע הוועדה האם היא מתירה את העברת הכספים לחשבון נאמנות זה או האם על השר להפקיד את הכספים בחשבון הנאמנות הפרטי.

ב. הכספים יועברו לחשבון הנאמנות אשר בו תתיר הוועדה את הפקדת הכספים, וזאת **תוך 10 ימים** ממועד מתן החלטת הוועדה בהתאם לסעיף 6(א).

ג. הליך הפירוק יסתיים עד ליום 20.10.14 ויוגש לוועדה דוח המפרק. במידה והליך הפירוק לא יסתיים עד מועד זה על השר לפנות לוועדה בבקשה מנומקת להארכת מועד.

אחזקת החברה המשותפת

7. כאמור לעיל, חובתו של השר, על פי כלל 13 לכללים, להימנע מאחזקה של עסק או של מניות המקנות לו שליטה בחבר בני אדם.

8. בעבר, בנסיבות דומות, התירה הוועדה לשר להמשיך ולהחזיק באופן פורמלי בחברה שבבעלותו, בכפוף לכך כי ניהול נכסיה הפיננסיים של החברה יתבצע באמצעות חברת נאמנות ציבורית, על פי שטר נאמנות שיאושר על ידי היועץ המשפטי לממשלה, וכי ענייני החברה ינוהלו אף הם בידי גורם אחר, אשר יתחייב שלא יעביר לשר מידע אשר אסור לשר לקבלו על פי הכללים.

9. לוועדה דווח כי היועץ המשפטי לממשלה אישר את הנוסח של שטרות הנאמנות, הן ביחס לכספים המוחזקים בחשבון החברה בשוויץ והן ביחס לכספים המוחזקים בישראל. עוד נמסר לנו כי כל נכסיה הפיננסיים של החברה מנוהלים על ידי חברות הנאמנות, על אף שהשר מחזיק רק כמחצית מהזכויות בחברה. כמו כן דווח לנו כי ההליך המשפטי שמתקיים בין החברה לבין רשות המסים מצוי בשלבי סיום, וכי הצדדים ממתינים למתן פסק הדין. עוד הובהר לנו כי פירוק החברה בעת הזו עלול לגרום נזק כלכלי לבעלת החברה הנוספת, אשר הוראות הכללים אינן חלות עליה.

10. לאחר ששמענו את חוות דעתו של מבקר המדינה, הגענו לכלל החלטה כי אנו מתירים לשר פרי להמשיך ולהחזיק בחברה המשותפת, כל עוד נמשך ההליך המשפטי מול רשות המסים, בכפוף לתנאים הבאים:

- א. השר ימסור לוועדה דיווח בכל הנוגע להתקדמות ההליך המשפטי תוך 90 יום או עם מתן פסה"ד, לפי המועד המוקדם מביניהם.
- ב. החברה תמנה, בהסכמת גב' הירשמן, את רו"ח ראובן סווירי כמנהל בחברה, והוא יהיה הגורם היחיד שיהיה מוסמך לחתום על הדוחות הכספיים של החברה ולנהל את ענייניה.
- ג. רו"ח סווירי יחתום על הצהרה בדבר אי קיום ניגוד עניינים בינו לבין עיסוקיו של השר.
- ד. רו"ח סווירי יחתום על התחייבות כתובה לפיה הוא ימנע מלמסור לשר או קרוביו כל מידע שהוא, אשר מסירתו לשר ולקרוביו אסורה על פי הכללים למניעת ניגוד עניינים (ועל פי תנאי הנאמנות), עד לסיום כהונתו של השר.
- ה. גב' הירשמן תחתום על התחייבות כתובה לפיה היא תימנע מלמסור לשר או קרוביו כל מידע שהוא, אשר מסירתו לשר ולקרוביו אסורה על פי הכללים למניעת ניגוד עניינים (ועל פי תנאי הנאמנות), עד לסיום כהונתו של השר.
- ו. השר יחתום על התחייבות כתובה, שלא יקבל לידי עותק מהדוחות הכספיים ו/או כל מידע שהוא אשר יתקבל מחברת הנאמנות או מכל מקור אחר ואשר מסירתו לשר

ולקרוביו אסורה על פי הכללים למניעת ניגוד עניינים (ועל פי תנאי הנאמנות), עד לסיום כהונתו של השר.

11. לפי החלטת הוועדה למתן היתרים מיום 28.11.2010 בנוגע לפרסום החלטותיה, ובהתאם לפסק דין בעת"מ 1981/09 **התנועה לחופש המידע נ' משרד מבקר המדינה ואח'**, מיום 15.3.11 של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים, ככלל, החלטות הוועדה למתן היתרים יפורסמו. עם זאת, הוועדה החליטה כי **"בהתחשב בסוג העניינים בהם מדובר וברגישותם יישקל כל מקרה לגופו, והוועדה תוכל לקבוע לפי שיקול דעתה ובהתחשב בנסיבות כל מקרה לפרסם את ההחלטות באופן חלקי, תוך השמטת פרטים או עריכת שינויים או ללא פרטים מזהים. לעניין זה הוועדה תשקול גם את עמדת השר או סגן השר הנוגע בדבר לגבי הפרסום"**.

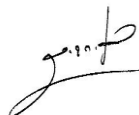
נסיבות הבקשה שלפנינו אינן מצדיקות הימנעות מפרסום ההחלטה, ולפיכך אנו מורים על פרסומה.

העתק ההחלטה נמסר למבקר המדינה.

ניתנה היום, ה' אלול תשע"ד (31.8.2014).

עו"ד רנאטו יאראק
חבר הוועדה

עו"ד אביגדור רביד
חבר הוועדה

עזרא קמא, שופט (בדימוס)
יו"ר הוועדה